

Република Србија
УПРАВНИ СУД
7 У. 20565/13
19.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Душанке Марјановић, председника већа, Зорице Китановић и Руже Урошевић, чланова већа, са судским саветником Мирјаном Савић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље Гроздане Младеновић из Београда, Виноградски венац бр. 29, коју заступа Милорад Вукосав, адвокат из Београда, Ул. Мирка Бањевића бр. 8, поднетој против Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Дирекције Београд, ради поништаја решења бр. 01-02/181.6.4 8550/13 од 20.05.2013. године, у извршењу одлуке Уставног суда Уж. 7632/2013 од 19.12.2013. године, у правној ствари усклађивања војне пензије, у нејавној седници већа, одржаној дана 19.03.2014. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Дирекције Београд, бр. 01-02/181.6.4 8550/13 од 20.05.2013. године и **ПРЕДМЕТ ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени орган да тужиљи надокнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Управног суда 7 У. 9405/13 од 06.09.2013. године одбијена је тужба тужиље Гроздане Младеновић из Београда, поднета против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекције Београд, бр. 01-02/181.6.4 8550/13 од 20.05.2013. године, којим је одбијена жалба тужиље, изјављена против

решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Филијале за град Београд, бр. 181.2-4 00624/13 од 02.04.2013. године, а којим је одбијен њен захтев за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године.

Против наведене пресуде тужила је изјавила Уставном суду уставну жалбу.

Одлуком Уставног суда Уж. 7632/2013 од 19.12.2013. године усвојена је уставна жалба Гроздане Младеновић и утврђено да су пресудом Управног суда У. 9405/13 од 06.09.2013. године повређена права подносиоце уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије и на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава, док је уставна жалба у преосталом делу одбачена (став 1. диспозитива), и поништена је пресуда Управног суда У. 9405/13 од 06.09.2013. године и одређено да Управни суд донесе нову одлуку о тужби подносиоце уставне жалбе, поднетој против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекције Фонда, бр. 01-02/181.6.4 8550/13 од 20.05.2013. године (став 2. диспозитива).

Према образложењу одлуке Уставног суда, Уставни суд је претходно утврдио да је подносиоца уставне жалбе у управном поступку и у управном спору, који су претходили уставносудском поступку, била у идентичној чињеничној и правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе Никола Кнежевић у предмету Уж. 8405/2013. Полазећи од изнетог, Уставни суд је оценио да су оспореном пресудом подносиоце уставне жалбе повређена права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије и на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава, а оваква одлука је утемељена на разлозима датим у образложењу одлуке Уставног суда Уж. 8405/2013 од 04.12.2013. године. Полазећи од раније изнетих правних схватања Уставног суда у одлуци Уж. 2666/2011 од 23.05.2012. године и одлуци Уж. 5287/2011 од 05.12.2012. године, одредби члана 261. Закона о Војсци Југославије (“Сл. лист СРЈ”, бр. 43/94...37/02 и “Сл. лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05), одредби члана 197. став 2. и члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије (“Сл. гласник РС”, бр. 116/07, 88/09 и 101/10), одредбе члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Сл. гласник РС”, бр. 85/05), одредби члана 73. и 75. истог закона и образложења одлука управних органа и суда, Уставни суд је оценио да у предметном управном спору, окончаном оспореном пресудом, није спроведена адекватна контрола

9565/13

законитости управног акта и да заузети правни став суда није образложен на начин који се може сматрати уставно прихватљивим, чиме је повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење, зајемчено чланом 32. став 1. Устава. Уставни суд је посебно указао да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензија није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 01.01.2008. године, као и оне остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога, чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног Фонда да, по службеној дужности, изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћени у 2007. години, није давала основа другостепеном органу и Управном суду да посебно цене постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, имајући у виду да су ти корисници пензија у погледу права на усклађивање пензија, почев од 01.01.2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. Разматрајући наводе и разлоге уставне жалбе са становишта примене члана 36. став 1. Устава, Уставни суд је утврдио да су Управни суд и парнични судови у идентичној чињеничној и правној ситуацији донели различите одлуке о основаности тужбе, односно тужбених захтева и да је на тај начин Управни суд подносиоцу уставне жалбе, одбијајући тужбу, довео у битно различит положај од положаја тужилаца чији су тужбени захтеви усвојени у парничним поступцима. На основу изнетог, Уставни суд је оценио да је оспореном пресудом Управног суда У. 9405/13 од 06.09.2013. године, повређено право подносиоце уставне жалбе на једнаку заштиту права.

Поступајући у извршењу одлуке Уставног суда, којом је поништена пресуда Управног суда У. 9405/13 од 06.09.2013. године, Управни суд је, испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС", бр. 111/09), поново оценио наводе тужбе, одговора на тужбу, списе предмета ове управне ствари и изјашњење

туженог од 20.02.2014. године, па је нашао да је тужба основана. Управни суд је овај спор решио без одржавања усмене расправе, сагласно члану 33. став 2. Закона о управним споровима, будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Према одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.

Чланом 171. Устава утврђено је да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (став 1.); да Уставни суд својом одлуком уређује начин њеног извршења, када је то потребно (став 2.); а да се извршење одлука Уставног суда уређује законом.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о Уставном суду ("Сл. гласник РС", бр. 109/07...18/13), прописано је да су државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне и друге организације, удружења грађана или верске заједнице, дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

Одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду, прописано је да, када Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом или радњом повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, може поништити појединачни акт, забранити даље вршење радње или одредити предузимање друге мере или радње којом се отклањају штетне последице утврђене повреде или ускраћивања зајемчених права и слобода и одредити начин правичног задовољења подносиоца.

У тужби поднетој овом суду дана 10.06.2013. године, тужиља оспорава законитост решења туженог органа због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Наводи да су војни осигураници од 01.01.2008. године ушли у систем пензијског и инвалидског осигурања у Републици Србији, па се решење о ванредном усклађивању пензија односи и на војне осигуранике. Упућује на одредбу члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 01.01.2008. године, а којом одредбом је прописано да се усклађивање износа пензија војних осигураника, остварених до ступања на снагу тог закона, као и пензија остварених по ступању на снагу тог закона, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Истиче да ванредно усклађивање пензије није накнада штете, јер је то усклађивање имало за циљ да се

пензије убудуће подигну на виши ниво, а да није могуће издвајати једну посебну категорију пензионера и на основу тога извучити закључке да ли та категорија има право на ванредно усклађивање пензије. Стога сматра да су повређене одредбе члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, одредбе тачке 1. и 7. решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање о ванредном усклађивању, општеобавезујућа правна схватања Уставног суда, а што све за последицу има материјалну штету коју трпи тужила. Предложила је да суд, након одржане усмене расправе, уважи тужбу и преиначи оспорено решење, тако што ће утврдити да тужила има право на ванредно усклађивање пензије у висини од 11,06%, почев од 01.01.2008. године, као и да обавезе туженог да јој надокнади трошкове спора за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио да суд одбије тужбу, као неосновану.

Према образложењу оспореног решења, тужени орган је одбио жалбу тужиле изјављену на решење првостепеног органа, којим је одбијен њен захтев за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године, са разлога што је у поступку, који је претходио доношењу ожалбеног решења, утврђено да је тужили у току 2007. године пензија усклађена два пута, са кретањем номиналних плата професионалних војника и то од 01.07.2007. године, повећањем вредности бода са 8,74 динара на 9,02 динара и од 01.01.2008. године, повећањем вредности бода са 9,02 динара на 9,40 динара, сагласно одредби члана 261. Закона о Војсци Југославије ("Сл. лист СРЈ", бр. 43/94), која је престала да важи ступањем на снагу Закона о Војсци Србије ("Сл. гласник РС", бр. 116/07 и 88/09) дана 01.01.2008. године.

У поступку по жалби, тужени орган је, након оцене списка, навода жалбе и ожалбеног решења, нашао да је првостепени орган правилно одбио постављени захтев за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године. Тужени орган је одбио жалбу, јер је оценио да корисници војних пензија не испуњавају законски услов за ванредно усклађивање пензије, имајући у виду да је математичким обрачуном утврђено да је просечни износ војне пензије исплаћен у 2007. години био већи од 60% од износа просечне зараде исплаћене у тој календарској години.

Пресудом Управног суда 7 У. 9405/13 одбијена је тужба тужиље изјављена против решења туженог од 20.05.2013. године. Управни суд је нашао да је правилно одлучио тужени орган када је одбио жалбу тужиље изјављену против решења првостепеног органа, налазећи да тужилца, као корисник војне пензије, не испуњава услове за ванредно усклађивање пензије у износу од 11,06%, почев од 01.01.2008. године, прописане одредбом члана 75. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, према којој, уколико просечан износ пензије корисника осигурања запослених исплаћене за претходну годину, износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике Србије у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у претходној години.

Одредбама члана 261. Закона о Војсци Југославије ("Сл. лист СРЈ", бр. 43/94...37/02 и "Сл. лист СЦГ", бр. 7/05 и 44/05), било је одређено да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси савезни министар за одбрану. Наведене законске одредбе престале су да важе на основу одредбе члана 197. став 2. Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 01.01.2008. године.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије ("Сл. гласник РС", бр. 116/07, 88/09 и 101/10), прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 85/05), измењен је члан 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је уређен начин усклађивања пензија, па је одређено да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци. Одредбом члана 73. наведеног Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, предвиђено је да се за 2006, 2007. и 2008.

годину пензије, изузетно од члана 21. овог закона, усклађују са процентом раста трошкова живота и процентом раста, односно пада зараде.

Сагласно одредби члана 75. став 1. истог закона, уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених, исплаћене за претходну годину, износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеди да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених, доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години. Према ставу 2. истог члана закона, ово ванредно усклађивање може се примењивати најдуже три године од дана почетка примене овог закона.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године и одређено, поред осталог, да се пензије усклађују за 11,06%, а да ће се исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршити од 01.01.2008. године.

Полазећи од цитираних одредби члана 166. став 2. Устава Републике Србије, члана 171. Устава и члана 104. став 1. Закона о Уставном суду ("Сл. гласник РС", бр. 109/07, 99/11 и 18/13), цитираних одредби члана 261. Закона о Војсци Југославије, члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије, одредби члана 21. став 1, члана 73. и 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању и општеобавезујућег правног схватања Уставног суда, Управни суд налази да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензије није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 01.01.2008. године, као и оне остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога, чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину, у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног Фонда да, по службеној дужности, изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима, у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених.

Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћених у 2007. години, није давала основа другостепеном органу да посебно цени постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, имајући у виду да су ти корисници пензија у погледу права на усклађивање пензија, почев од 01.01.2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. Стога, по оцени Управног суда, оспорено решење се не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да је донето уз повреде правила поступка прописане одредбама члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС", бр. 30/10). Ово стога што, по оцени суда, у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно наводи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку из диспозитива оспореног решења, чиме је повређено правило поступка прописано одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, а на чију сходну примену у поступку одлучивања другостепеног органа по жалби, упућује одредба члана 235. став 1. наведеног закона. Суд је, такође, нашао да је тужени орган приликом одлучивања по жалби, пропустио да оцени жалбене наводе и на тај начин оспорено решење донео противно одредби члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку, према којој се приликом одлучивања другостепеног органа по жалби, морају оценити сви жалбени наводи.

Тужени орган ће у поступку поновног одлучивања по жалби отклонити повреде правила поступка на које му је указано овом пресудом и своју одлуку засновати на правном схватању суда, сагласно одредби члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Управни суд је оценио да није основан захтев тужиље да суд, сагласно одредби члана 43. став 1. Закона о управним споровима, одлучи у овој ствари доношењем пресуде у спору пуне јурисдикције, будући да, по налажењу суда, природа ове ствари и утврђено чињенично стање не пружају поуздан основ за то.

Са изнетих разлога, Управни суд је, применом одредаба члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

20565/13

7 У. 20565/13

9

Суд је, имајући у виду донету одлуку, оценио да је основан захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора, те јој је, на име састава тужбе од стране адвоката, досудио износ од 16.500,00 динара у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Сл. гласник РС", бр. 121/12), па је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде, применом одредаба члана 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11), које се сходно примењују на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 19.03.2014. године, 7 У. 20565/13

Записничар
Мирјана Савић,с.р.

Председник већа-судија
Душанка Марјановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Бурић

VJ/AM